

Bruxelles, 25. studenoga 2022.
(OR. en)

15149/22

LIMITE

TELECOM 488
DIGIT 221
CYBER 383
COMPET 940
RECH 622
PI 164
MI 861
EDUC 403
JAI 1534
ENFOPOL 587
COSI 303

NAPOMENA O TOČKI „A”

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	14881/22
Br. dok. Kom.:	5783/22
Predmet:	Europska deklaracija o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće – odobrenje

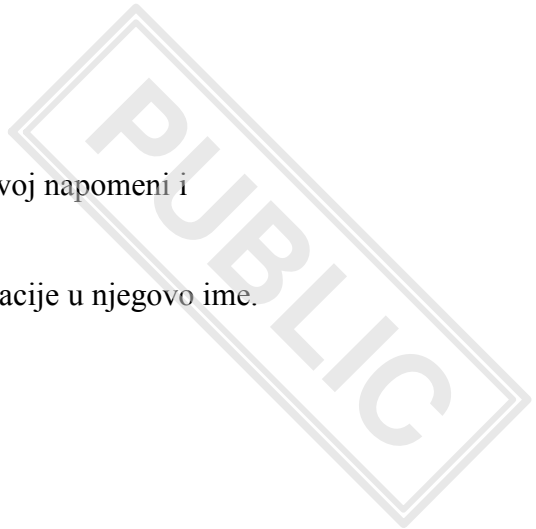
---

1. Komisija je 26. siječnja 2022. predložila „Europsku deklaraciju o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće” („Deklaracija”), na temelju svoje komunikacije naslovljene „Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće” od 9. ožujka 2021.
2. Prijedlogom Komisije predviđeno je da izjavu potpišu Europski parlament, Vijeće i Komisija. Ta svečanost trebala bi se održati na marginama sastanka Europskog vijeća 15. i 16. prosinca 2022.

3. Na sastanku 23. studenoga 2022. Odbor stalnih predstavnika postigao je konsenzus o tekstu Deklaracije kako je naveden u dok. 14881/22.

4. S obzirom na navedeno Vijeće se poziva da:

- odobri tekst Deklaracije naveden u Prilogu ovoj napomeni i
- ovlasti predsjedništvo za potpisivanje Deklaracije u njegovo ime.

Europska deklaracija o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće

Europski parlament, Vijeće i Komisija svečano proglašavaju zajedničku Deklaraciju o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće:

Preambula

budući da:

- (1) Europska unija je „unija vrijednosti”, kao što je utvrđeno u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, koja se temelji na poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanju ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Nadalje, u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, EU se temelji na nedjeljivim, univerzalnim vrijednostima ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti. Poveljom se također potvrđuju prava koja proizlaze osobito iz međunarodnih obveza zajedničkih državama članicama.
- (2) Digitalna transformacija utječe na sve aspekte ljudskih života. Nudi znatne mogućnosti za bolju kvalitetu života, gospodarski rast i održivost.
- (3) Digitalna transformacija predstavlja i izazov za naša demokratska društva, naša gospodarstva i za pojedince. Budući da se digitalna transformacija ubrzava, trenutak je da EU jasno kaže kako bi se njegove vrijednosti i temeljna prava koji se primjenjuju izvan interneta trebali primjenjivati u digitalnom okružju. Digitalna transformacija ne bi trebala dovesti do nazadovanja pravâ. Ono što je nezakonito izvan interneta, nezakonito je i na internetu. Ovom se Deklaracijom ne dovode u pitanje „izvanmrežne politike”, kao što je pristup ključnim javnim uslugama izvan interneta.

- (4) Parlament je u nekoliko navrata pozvao na uspostavu etičkih načela za pristup EU-a digitalnoj transformaciji, kao i na osiguravanje potpunog poštovanja temeljnih prava kao što su zaštita podataka, pravo na privatnost, nediskriminacija i rodna ravnopravnost te načela kao što su zaštita potrošača, tehnološka neutralnost, neutralnost mreže, pouzdanost i uključenost. Pozvao je i na snažniju zaštitu pravâ korisnika u digitalnom okružju, kao i pravâ radnika i prava na isključivanje¹.
- (5) Na temelju prethodnih inicijativa kao što su „Izjava iz Tallinna o e-upravi” i „Berlinska deklaracija o digitalnom društvu i digitalnoj upravi utemeljenoj na vrijednostima”, u „Lisabonskoj deklaraciji o digitalnoj demokraciji sa svrhom” države su članice pozvale na primjenu modela digitalne transformacije kojim se jača ljudska dimenzija digitalnog ekosustava i čija je okosnica jedinstveno digitalno tržište. Države članice pozvale su i na primjenu modela digitalne transformacije kojim se jamči da tehnologija pomaže u poduzimanju mjera protiv klimatskih promjena i za zaštitu okoliša.
- (6) EU-ova vizija digitalne transformacije u službi je čovjeka, jača položaj pojedinca i potiče inovativna poduzeća. Odlukom o programu politike za digitalno desetljeće do 2030. utvrđuju se konkretni digitalni ciljevi koji se temelje na četiri glavne točke (digitalne vještine, digitalna infrastruktura te digitalizacija poduzeća i javnih usluga). Pristup EU-a digitalnoj transformaciji naših društava i gospodarstva osobito obuhvaća otvorenu digitalnu suverenost, poštovanje temeljnih prava, vladavinu prava i demokraciju, uključenost, pristupačnost, jednakost, održivost, otpornost, sigurnost, poboljšanje kvalitete života, dostupnost usluga i poštovanje prava i težnji svih osoba. Trebao bi doprinijeti dinamičnom, resursno učinkovitom i pravednom gospodarstvu i društvu u EU-u.
- (7) U ovoj se Deklaraciji navode zajedničke političke namjere i obveze te se podsjeća na najrelevantnija prava u kontekstu digitalne transformacije. Deklaracija bi ujedno trebala usmjeravati oblikovatelje politika tijekom promišljanja o viziji digitalne transformacije koja mora biti u službi čovjeka te podupirati solidarnost i uključenost putem povezivosti, digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i vještina, poštenih i pravednih radnih uvjeta te pristupa digitalnim javnim uslugama na internetu. U njoj se ponovno ističe važnost slobode izbora u interakcijama s algoritmima i sustavima umjetne inteligencije te u pravednom digitalnom okružju, potiče sudjelovanje u digitalnom javnom prostoru, jačaju sigurnost, zaštita i osnaživanje u digitalnom okružju, posebno za djecu i mlade, uz istodobno osiguravanje privatnosti i osobne kontrole nad podacima, te promiče održivost. Različita poglavlja ove Deklaracije trebala bi činiti sveobuhvatan referentni okvir i ne bi ih trebalo čitati zasebno.

---

¹ 2020/2216(INI); 2020/2018(INL); 2020/2019(INL); 2020/2022(INI); 2020/2012(INL); 2020/2014(INL); 2020/2015(INI); 2020/2017(INI); 2019/2186(INI); 2019/2181(INL); 2022/2266(INI).

- (8) Ova bi Deklaracija također trebala služiti kao referentna točka za poduzeća i druge relevantne aktere pri razvoju i uvođenju novih tehnologija. U tom je pogledu važno promicati istraživanje i inovacije. Usto bi posebnu pozornost trebalo posvetiti MSP-ovima i *start-up* poduzećima.
- (9) Demokratsko funkcioniranje digitalnih društava i gospodarstva trebalo bi dodatno pojačati, uz potpuno poštovanje vladavine prava, djelotvornih pravnih lijekova i izvršavanja zakonodavstva. Ovom se Deklaracijom ne utječe na zakonita ograničenja ostvarivanja pravâ, s ciljem da ih se uskladi s ostvarivanjem drugih prava, kao ni na nužna i proporcionalna ograničenja u javnom interesu.
- (10) Deklaracija se prije svega temelji na primarnom pravu EU-a, osobito Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Povelji EU-a o temeljnim pravima, kao i na sekundarnom pravu i sudskoj praksi Suda Europske unije. Zasniva se i na europskom stupu socijalnih prava te ga dopunjuje. Deklarativne je prirode, pa kao takva ne utječe na sadržaj pravnih pravila ili njihovu primjenu.
- (11) EU bi trebao promicati Deklaraciju u odnosima s drugim međunarodnim organizacijama i trećim zemljama, među ostalim odražavanjem tih pravila i načela u svojim trgovinskim odnosima, s ciljem da se međunarodni partneri diljem svijeta vode tim načelima na putu prema digitalnoj transformaciji u kojoj su na prvom mjestu građani i njihova univerzalna ljudska prava. Deklaracija bi osobito trebala služiti kao referenca za aktivnosti u kontekstu međunarodnih organizacija, kao što je ostvarivanje Programa održivog razvoja do 2030., te pristup upravljanju internetom koji uključuje više dionika.
- (12) Promicanje i primjena Deklaracije zajednička su politička obveza i odgovornost EU-a i njegovih država članica u okviru njihovih nadležnosti i uz potpuno poštovanje prava EU-a. Komisija će redovito izvješćivati Parlament i Vijeće o postignutom napretku. Države članice i Komisija trebale bi prilikom suradnje u svrhu postizanja općih ciljeva navedenih u Odluci o programu politike za digitalno desetljeće do 2030. uzeti u obzir digitalna načela i prava utvrđena u Deklaraciji.

Deklaracija o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće

Cilj nam je promicati europski pristup digitalnoj transformaciji koji je u službi čovjeka i zasniva se na europskim vrijednostima i temeljnim pravima EU-a, kojim se potvrđuju univerzalna ljudska prava i koji donosi korist svim pojedincima, poduzećima i društvu u cjelini.

Stoga izjavljujemo:

Poglavlje I.: Digitalna transformacija u službi čovjeka

1. Digitalna transformacija u Europskoj uniji u službi je čovjeka. Tehnologija bi trebala služiti i donositi korist svim osobama koje žive u EU-u te im omogućiti da ostvaruju svoje težnje, potpuno sigurno i uz poštovanje njihovih temeljnih prava.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo unapređivati demokratski okvir za digitalnu transformaciju koja koristi svima i poboljšava živote svih osoba koje žive u EU-u;
- b) da ćemo poduzimati mjere potrebne kako bi se vrijednosti EU-a i prava pojedinaca kako su priznata pravom EU-a poštovali ne samo izvan interneta nego i na njemu;
- c) da ćemo poticati i osigurati odgovorno i savjesno djelovanje svih javnih i privatnih aktera u digitalnom okružju;
- d) da ćemo aktivno promicati tu viziju digitalne transformacije, među ostalim i u našim međunarodnim odnosima.

Poglavlje II.: Solidarnost i uključenost

2. Tehnologija bi se trebala upotrebljavati za ujedinjavanje ljudi, a ne za podjele. Digitalna transformacija trebala bi doprinijeti pravednom i uključivom društvu i gospodarstvu u EU-u.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo osigurati da se osmišljavanjem, razvojem, uvođenjem i upotrebom tehnoloških rješenja poštuju temeljna prava, omogućuje njihovo ostvarivanje te promiču solidarnost i uključenost;
- b) da u digitalnoj transformaciji nitko neće biti zapostavljen. Ona bi trebala koristiti svima, ostvariti rodnu ravnotežu i osobito obuhvaćati starije osobe, osobe koje žive u ruralnim područjima, osobe s invaliditetom i marginalizirane, ranjive ili obespravljene osobe te one koji djeluju u njihovo ime. Također bi trebala promicati kulturnu i jezičnu raznolikost;
- c) da ćemo izraditi odgovarajuće okvire kako bi svi sudionici na tržištu koji imaju koristi od digitalne transformacije preuzeli društvenu odgovornost te dali pravedan i razmjeran doprinos troškovima javnih dobara, usluga i infrastrukture u korist svih osoba koje žive u EU-u.

Povezivost

3. Sve osobe u cijelom EU-u trebale bi imati pristup brzom digitalnoj povezivosti po pristupačnim cijenama.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo osigurati pristup visokokvalitetnoj povezivosti, s dostupnim pristupom internetu, za sve osobe bez obzira na to gdje se nalazile u EU-u, uključujući osobe s niskim prihodima;
- b) da ćemo štititi i promicati neutralan i otvoren internet, na kojem nema neopravdanog blokiranja ni degradacije sadržaja, usluga i aplikacija.

Digitalno obrazovanje i osposobljavanje te digitalne vještine

4. Svatko ima pravo na obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje i svatko bi trebao moći steći sve osnovne i napredne digitalne vještine.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo promicati visokokvalitetno digitalno obrazovanje i osposobljavanje, među ostalim kako bi se premostio digitalni jaz među spolovima;
- b) da ćemo podupirati aktivnosti koje svim učenicima, polaznicima, učiteljima i nastavnicima omogućuju stjecanje i razmjenu digitalnih vještina i kompetencija, uključujući medijsku pismenost i kritičko razmišljanje, potrebnih za aktivno sudjelovanje u gospodarstvu, društvu i demokratskim procesima;
- c) da ćemo promicati i podupirati nastojanja da se u sve ustanove za obrazovanje i osposobljavanje uvedu digitalna povezivost i infrastruktura i digitalni alati;
- d) da ćemo svima omogućiti da se usavršavanjem i prekvalifikacijom prilagode promjenama koje donosi digitalizacija rada.

Pošteni i pravedni radni uvjeti

5. Svatko ima pravo na poštene, pravične, zdrave i sigurne radne uvjete te na odgovarajuću zaštitu u digitalnom okružju kao i na fizičkom radnom mjestu, bez obzira na status, oblik ili trajanje zaposlenja.
6. Sindikati i organizacije poslodavaca imaju važnu ulogu u digitalnoj transformaciji, posebno u pogledu definiranja poštenih i pravednih radnih uvjeta, među ostalim u vezi s upotrebom digitalnih alata na radnom mjestu.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo se pobrinuti da u digitalnom okružju svatko ima mogućnost isključiti se i iskoristiti mjere za zaštitu ravnoteže između poslovnog i privatnog života;
- b) da ćemo osigurati da digitalni alati u radnom okružju ni na koji način ne ugrožavaju fizičko i mentalno zdravlje radnika;
- c) da ćemo osigurati poštovanje temeljnih prava radnika u digitalnom okružju, uključujući njihovo pravo na privatnost i pravo na udruživanje, pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje te na zaštitu od nezakonitog i neopravdanog nadzora;
- d) da ćemo osigurati da upotreba umjetne inteligencije na radnom mjestu bude transparentna i slijedi pristup koji se temelji na riziku te da se poduzmu odgovarajuće preventivne mjere kako bi se održalo sigurno i zdravo radno okružje;
- e) da ćemo posebno osigurati da ljudski nadzor bude zajamčen u važnim odlukama koje utječu na radnike te da radnici općenito budu obaviješteni o tome da su u interakciji sa sustavima umjetne inteligencije.

Digitalne javne usluge na internetu

7. Svi bi trebali imati internetski pristup ključnim javnim uslugama u EU-u. Ni od koga se ne smije zahtijevati da pri pristupanju i korištenju digitalnim javnim uslugama daje podatke češće nego što je to potrebno.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo se pobrinuti da se svim osobama koje žive u EU-u omogući korištenje pristupačnim, dobrovoljnim, sigurnim i pouzdanim digitalnim identitetom koji pruža pristup širokom rasponu internetskih usluga;
- b) da ćemo se pobrinuti za široku dostupnost i ponovnu upotrebu informacija javnog sektora;
- c) da ćemo u cijelom EU-u olakšavati i podupirati neometan, siguran i interoperabilan pristup digitalnim javnim uslugama osmišljenima za učinkovito ispunjavanje potreba ljudi, osobito digitalnim zdravstvenim uslugama i uslugama skrbi, a posebno pristup elektroničkoj zdravstvenoj evidenciji.

Poglavlje III.: Sloboda izbora

Interakcije s algoritmima i sustavima umjetne inteligencije

8. Umjetna inteligencija trebala bi služiti kao alat namijenjen ljudima, čija je krajnja svrha povećanje ljudske dobrobiti.
9. Sve osobe trebalo bi osnažiti da iskoriste prednosti algoritamskih sustava i sustava umjetne inteligencije, među ostalim donošenjem vlastitih utemeljenih odluka u digitalnom okružju, a da pritom budu zaštićene od opasnosti i štete po zdravlje, sigurnost i temeljna prava.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo promicati antropocentrične, pouzdane i etičke sustave umjetne inteligencije tijekom njihova razvoja, uvođenja i upotrebe, u skladu s vrijednostima EU-a;
- b) da ćemo zajamčiti odgovarajuću razinu transparentnosti pri upotrebi algoritama i umjetne inteligencije te osigurati da se osobe samopouzdanost i informirano njima koriste;
- c) da ćemo se pobrinuti da se algoritamski sustavi temelje na odgovarajućim skupovima podataka kako bi se izbjegla nezakonita diskriminacija i omogućio ljudski nadzor nad svim ishodima koji utječu na ljudsku sigurnost i temeljna prava;
- d) da ćemo se pobrinuti da se tehnologije kao što su umjetna inteligencija ne upotrebljavaju kako bi se predeterminirale odluke ljudi, primjerice o njihovu zdravlju, obrazovanju, zaposlenju i privatnom životu;
- e) da ćemo osigurati zaštitne mjere i djelovati na odgovarajući način, među ostalim promicanjem pouzdanih standarda, kako bismo zajamčili da umjetna inteligencija i digitalni sustavi u svakom trenutku budu sigurni i da se upotrebljavaju uz potpuno poštovanje temeljnih prava;
- f) da ćemo poduzeti mjere kako bismo osigurali da se pri istraživanjima u području umjetne inteligencije poštuju najviši etički standardi i relevantno pravo EU-a.

Pravedno digitalno okružje

10. Svatko bi trebao moći stvarno i slobodno odabrati kojim će se internetskim uslugama koristiti, na temelju objektivnih, transparentnih, lako dostupnih i pouzdanih informacija.
11. Svatko bi trebao imati mogućnost sudjelovati u poštenom tržišnom natjecanju i uvoditi inovacije u digitalnom okružju. To bi trebalo koristiti i poduzećima, uključujući MSP-ove.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo osigurati sigurno i zaštićeno digitalno okružje koje se zasniva na poštenom tržišnom natjecanju, u kojem su temeljna prava zaštićena, prava korisnika i zaštita potrošača na jedinstvenom digitalnom tržištu zajamčena, a odgovornosti platformi, posebno velikih aktera i nadzornika pristupa, dobro definirane;
- b) da ćemo promicati interoperabilnost, transparentnost te otvorene tehnologije i standarde kako bi se dodatno ojačalo povjerenje u tehnologiju i sposobnost potrošača da donose autonomne i informirane odluke.

Poglavlje IV.: Sudjelovanje u digitalnom javnom prostoru

12. Svatko bi trebao imati pristup vjerodostojnom, raznolikom i višejezičnom digitalnom okružju. Pristup različitim sadržajima doprinosi pluralističkoj javnoj raspravi i stvarnom sudjelovanju u demokraciji na nediskriminirajući način.
13. Svatko ima pravo na slobodu izražavanja i informiranja, kao i na slobodu okupljanja i udruživanja u digitalnom okružju.
14. Svatko bi trebao moći pristupiti informacijama o tome u čijem su vlasništvu ili pod čijom su kontrolom medijske usluge kojima se koristi.
15. Internetske platforme, osobito vrlo velike internetske platforme, trebale bi podupirati slobodnu demokratsku raspravu na internetu. S obzirom na ulogu njihovih usluga u oblikovanju javnog mišljenja i diskursa, vrlo velike internetske platforme trebale bi ublažiti rizike koji proizlaze iz funkcioniranja i upotrebe njihovih usluga, među ostalim one u vezi s kampanjama pogrešnih informacija i dezinformiranja, te zaštititi slobodu izražavanja.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo nastaviti štiti sva temeljna prava na internetu, posebno slobodu izražavanja i informiranja, uključujući slobodu medija i pluralizam;
- b) da ćemo podupirati razvoj i najbolje načine upotrebe digitalnih tehnologija za poticanje angažmana ljudi i njihova demokratskog sudjelovanja;
- c) da ćemo poduzimati razmjerne mjere za suzbijanje svih oblika nezakonitog sadržaja, uz potpuno poštovanje temeljnih prava, uključujući prava na slobodu izražavanja i informiranja, te bez uspostave bilo kakvih općih obveza praćenja ili cenzure;
- d) da ćemo stvoriti digitalno okružje u kojem su ljudi zaštićeni od dezinformacija i manipulacije informacijama te drugih oblika štetnog sadržaja, uključujući uznemiravanje i rodno uvjetovano nasilje;
- e) da ćemo podupirati djelotvoran pristup digitalnim sadržajima koji odražavaju kulturnu i jezičnu raznolikost u EU-u;
- f) da ćemo osnaživati pojedince da slobodno donose konkretne odluke i ograničiti iskorištavanje ranjivosti i pristranosti, posebno putem ciljanog oglašavanja.

Poglavlje V.: Sigurnost, zaštita i osnaživanje

Zaštićeno i sigurno digitalno okruženje

16. Svatko bi trebao imati pristup digitalnim tehnologijama, proizvodima i uslugama u koje su integrirane sigurnost, zaštita i zaštita privatnosti, što dovodi do visoke razine povjerljivosti, cjelovitosti, dostupnosti i autentičnosti obrađenih informacija.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo poduzimati daljnje mjere za promicanje sljedivosti proizvoda i osigurati da se na jedinstvenom digitalnom tržištu nude samo proizvodi koji su sigurni i usklađeni sa zakonodavstvom EU-a;
- b) da ćemo štiti interese građana, poduzeća i javnih institucija od kibersigurnosnih rizika i kiberkriminaliteta, među kojima su povreda podataka, krađa identiteta ili manipulacija. To obuhvaća kibersigurnosne zahtjeve za povezane proizvode koji se stavljaju na jedinstveno tržište;
- c) da ćemo sprečavati i pozivati na odgovornost one koji nastoje ugroziti sigurnost na internetu i integritet digitalnog okruženja unutar EU-a ili one koji promiču nasilje i mržnju digitalnim sredstvima.

Privatnost i osobna kontrola nad podacima

17. Svatko ima pravo na privatnost i zaštitu svojih osobnih podataka. Potonje obuhvaća kontrolu pojedinaca nad time kako se ti osobni podaci upotrebljavaju i s kim se dijele.
18. Svatko ima pravo na povjerljivost svoje komunikacije i informacija na svojim elektroničkim uređajima i na to da ga se ne podvrgava nezakonitim mjerama nadzora, nezakonitog sveprisutnog praćenja ili presretanja na internetu.
19. Svaka bi osoba trebala moći odlučiti o svojem digitalnom nasljeđu i o tome što će se nakon njezine smrti dogoditi s njezinim osobnim računima i informacijama.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo osigurati da svi imaju stvarnu kontrolu nad svojim osobnim i neosobnim podacima u skladu s pravilima EU-a o zaštiti podataka i relevantnim pravom EU-a;
- b) da ćemo učinkovito omogućiti pojedincima da lako prenose svoje osobne i neosobne podatke između različitih digitalnih usluga u skladu s pravima na prenosivost;
- c) da ćemo učinkovito štiti komunikaciju od neovlaštenog pristupa treće strane;
- d) da ćemo zabraniti nezakonito utvrđivanje identiteta i nezakonito čuvanje evidencije o aktivnostima.

Zaštita i osnaživanje djece i mladih u digitalnom okruženju

20. Djecu i mlade trebalo bi osnažiti da donose sigurne i informirane odluke te izražavaju svoju kreativnost u internetskom okruženju.
21. Materijali i usluge prilagođeni dobi trebali bi poboljšati iskustva, dobrobit i sudjelovanje djece i mladih u digitalnom okruženju.
22. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti pravu djece i mladih na zaštitu od svih kaznenih djela počinjenih s pomoću digitalnih tehnologija ili putem njih.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo pružati prilike svoj djeci i mladima za stjecanje potrebnih vještina i kompetencija, uključujući medijsku pismenost i kritičko razmišljanje, kako bi se aktivno i sigurno snašli u digitalnom okruženju i sudjelovali u njemu te donosili informirane odluke;
- b) da ćemo promicati pozitivna iskustva za djecu i mlade u sigurnom digitalnom okruženju prilagođenom njihovoj dobi;
- c) da ćemo štiti svu djecu i mlade od štetnog i nezakonitog sadržaja, iskorištavanja, manipulacije i zlostavljanja na internetu te da ćemo sprečavati upotrebu digitalnog prostora za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenih djela;
- d) da ćemo štiti svu djecu i mlade od nezakonitog praćenja, profiliranja i ciljanja, posebno u komercijalne svrhe;
- e) da ćemo uključiti djecu i mlade u razvoj digitalnih politika koje se na njih odnose.

Poglavlje VI.: Održivost

23. Kako bi se izbjeglo nanošenje znatne štete okolišu te radi promicanja kruznoga gospodarstva, digitalne proizvode i usluge trebalo bi osmišljavati, proizvoditi, upotrebljavati, popravljati, reciklirati i odlagati tako da se ublaži njihov štetan učinak na okoliš i društvo i izbjegne njihovo preuranjeno zastarijevanje.
24. Svatko bi trebao imati pristup točnim i lako razumljivim informacijama o utjecaju na okoliš, potrošnji energije, mogućnosti popravka i vijeku trajanja digitalnih proizvoda i usluga, koje omogućuju donošenje odgovornih odluka.

Obvezujemo se:

- a) da ćemo podupirati razvoj i upotrebu održivih digitalnih tehnologija koje imaju minimalan negativni učinak na okoliš i društvo;
- b) da ćemo poticati održive potrošačke odabire i poslovne modele te održivo i odgovorno korporativno ponašanje u globalnim lancima vrijednosti digitalnih proizvoda i usluga, među ostalim u cilju borbe protiv prisilnog rada;
- c) da ćemo promicati razvoj, uvođenje i aktivnu upotrebu inovativnih digitalnih tehnologija s pozitivnim učinkom na okoliš i klimu kako bi se ubrzala zelena tranzicija;
- d) da ćemo promicati standarde i oznake održivosti za digitalne proizvode i usluge.